

Przedmiotowy System Oceniania z biologii PROGRAM „PULS ŻYCIA”

Przedmiotowy System Oceniania z biologii jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 07.09.2004 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych z późniejszymi zmianami.

Przedmiotowy system oceniania z biologii jest zgodny ze Szkolnym Systemem Oceniania Gimnazjum nr 1 w Ozimku

I. Wymagania programowe

Wymagania programowe na poszczególne oceny: konieczne, podstawowe, rozszerzające, i dopełniające.

- ocena dopuszczająca

Wymagania konieczne: określają wiadomości i umiejętności, które pozwalają wykonywać proste zadania z życia codziennego stosownie do wieku (K)

- ocena dostateczna

Wymagania podstawowe mają elementarny charakter: są możliwe do opanowania przez przeciętnego ucznia, znajdują zastosowanie poza przedmiotem i poza szkołą, są przydatne na wyższym etapie kształcenia (K+P)

- ocena dobra

Wymagania rozszerzające obejmują: czynności wspierające tematy podstawowe rozwijane na wyższym etapie kształcenia, w następnej klasie mogące być zaliczane do wymagań podstawowych (K+P+R)

- ocena bardzo dobra

Wymagania dopełniające to umiejętności złożone o charakterze problemowym. Zaliczane są najczęściej do najwyższej kategorii celów nauczania (K+P+R+D)

- ocena celująca

Wymagania wykraczające to umiejętności i wiadomości, które pozwalają uczniowi na rozwiązywanie zadań problemowych, wykraczających poza poziom wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie na etapie danej klasy (K+P+R+D)

Wymagania programowe określone są dla każdego poziomu klas.

II. Formy oceniania wiadomości i umiejętności uczniów

1. Obowiązkowe formy oceniania osiągnięć edukacyjnych:

- a) odpowiedzi ustne
- b) kartkówki
- c) sprawdziany
- d) prace domowe
- e) zadania w zeszycie przedmiotowym / zeszyte ćwiczeń

2. Nadobowiązkowe formy oceniania:

- a) aktywność na lekcji
- b) opracowanie referatu
- c) prowadzenie prac badawczych i opracowanie ich wyników
- d) opracowanie projektu uczniowskiego
- e) wykonanie pomocy dydaktycznej
- f) opieka nad hodowlą
- g) udział w szkolnych i pozaszkolnych konkursach o tematyce przyrodniczej
- h) praca z mikroskopem

ad 1. Obowiązkowe formy oceniania:

1. Odpowiedzi ustne i kartkówki są oceniane równorzędnie
2. Sprawdziany obejmują zakresem cały dział materiału i poprzedzone są lekcją powtórzeniową. W jednym semestrze przewidziane są co najmniej dwa sprawdziany, zapowiedziane na tydzień wcześniej przed zaplanowanym terminem ich napisania
3. Prace domowe dzielą się na krótkoterminowe i długoterminowe, są oceniane w zależności od stopnia ich trudności.
4. Uczeń po każdej lekcji uzupełnia zadania w zeszycie ćwiczeń ze zrealizowanego tematu. Nauczyciel kontroluje odrabianie zadań oraz poprawność ich rozwiązania

ad 2. Nadobowiązkowe formy oceniania:

1. Aktywność na lekcji obejmuje:
  - odpowiedzi na pytania problemowe
  - aktywny udział w trakcie lekcji
  - aktywną pracę w grupie
  - poszukiwanie materiałów związanych z bieżącymi tematami zajęćAktywność ta jest odnotowywana za pomocą odpowiednich ocen szkolnych.
2. Opracowanie referatu polega na jego przygotowaniu i prezentacji.
3. Wykonanie pracy badawczej dotyczy eksperymentalnego zilustrowania zagadnień omawianych podczas zajęć lekcyjnych, kształci umiejętność samodzielnego projektowania eksperymentu, stawiania hipotez i ich

weryfikację.

4. Opracowanie projektu uczniowskiego oceniane jest z biologii na wniosek zainteresowanego ucznia, zgodnie ze Szkolnym Systemem Oceniania
5. Wykonanie pomocy dydaktycznej obejmuje samodzielne jej opracowanie i sporządzenie (ocenia się jej walory dydaktyczne i estetykę wykonania) .
6. Opieka nad hodowlami botanicznymi i zoologicznymi obejmuje cały rok szkolny i może być prowadzona przez zespół uczniów.
7. Udział uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych ocenia się oceną bardzo dobrą lub celującą w zależności od etapu konkursu i osiągnięć uczniów.
8. Podczas pracy z mikroskopem ocenie podlegają: umiejętność korzystania z mikroskopu, jakość wykonanych preparatów, umiejętność ustawienia preparatu.

III. Zasady oceniania - nieprzygotowania uczniów, zasady pisania kartkówek i sprawdzianów, nieodrabianie prac domowych i zadań w zeszycie ćwiczeń

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. Każdy uczeń powinien otrzymać w semestrze minimum 3 oceny.
3. Sprawdziany i odpowiedzi ustne są obowiązkowe.
4. Oceny niedostateczne mogą być poprawiane zgodnie z zasadami Szkolnego Systemu Oceniania.
5. Uczeń w trakcie semestru może być jeden raz nieprzygotowany do zajęć bez podawania szczegółowego powodu, inne nieprzygotowania do zajęć mogą być honorowane na prośbę rodziców lub nauczycieli.
6. Uczeń, który długo był nieobecny w szkole wyjątkowo może być zwolniony z uzupełnienia sprawdzianów pisanych podczas jego nieobecności, a terminy odrabiania zaległości są ustalane indywidualnie z nauczycielem.
7. Uczeń nie ma prawa do ściągania na sprawdzianach i klasówkach, takie ewidentne próby kończą się oceną niedostateczną.
8. Kartkówki mogą obejmować swoim zakresem trzy ostatnie lekcje i nie muszą być wcześniej zapowiadane.
9. Za nieodrobienie obowiązkowej pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
10. Za nieodrobienie w zeszycie ćwiczeń zadań ze zrealizowanych tematów uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
11. Osiągnięte sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych wpływają na podwyższenie oceny z przedmiotu.
12. Oceny uzyskane zgodnie z przedmiotowym system oceniania nie mogą być zmienione drogą administracyjną.
13. Uczeń ma prawo (obowiązek) zgłosić dyrektorowi szkoły fakt naruszania przez nauczyciela przedmiotowego systemu oceniania.
14. Wszelkie kwestie nieuregulowane przedmiotowym systemem oceniania rozstrzyga nauczyciel, a kwestie sporne - dyrektor szkoły.

IV. Informacje o ocenach

1. Uczniowie są informowani na bieżąco o ocenach wpisywanych do dziennika
2. Rodzice są informowani o ocenach uczniów na wywiadówkach szkolnych, na comiesięcznych konsultacjach oraz na spotkaniach indywidualnych odbywających się na prośbę rodzica, nauczyciela lub ucznia.

V. Sposoby i terminy poprawiania ocen

1. Ocena z kartkówki, aktywności na lekcji i pracy domowej nie może być poprawiana.
2. Ocena z odpowiedzi lub ze sprawdzianu może być poprawiona w ciągu dwóch najbliższych tygodni – poprawa ta jest dobrowolna.
3. Proponowane oceny semestralne i roczne mogą być poprawiane w formie ustalonej z nauczycielem.

VI. Kryteria ocen

Uczniowie są zapoznawani z wymaganiami programowymi na poszczególne oceny. Plan wynikowy jest stale dostępny na gazetce w pracowni biologicznej.

Prace pisemne oceniane są za pomocą systemu punktowego.

Stosuje się następujący sposób przeliczania punktów na ocenę szkolną:

- ponad 35% do 50% punktów - ocena dopuszczająca
- ponad 50% do 75% punktów - ocena dostateczna
- ponad 75% do 95% punktów - ocena dobra
- ponad 95% do 100% punktów - ocena bardzo dobra
- 100% punktów i rozwiązanie zadania dodatkowego - ocena celująca

VII. Ocenianie sumujące

Oceny wyrażane w stopniach dzielą się na:

- częściowe, określające poziom wiadomości i umiejętności ucznia ze zrealizowanej części programu nauczania
- semestralne i roczne, określające ogólny poziom wiadomości i umiejętności ucznia zgodny z wymaganiami programowymi na poszczególne oceny przewidziany w programie nauczania na dany semestr lub rok szkolny

Przy wystawianiu ocen semestralnych i rocznych bierze się pod uwagę wszystkie oceny częściowe, jednak najwyższą wagę mają oceny ze sprawdzianów.

Ocena semestralna i roczna nie jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen otrzymanych przez ucznia.

VIII. Ubieganie się o wyższą niż przewidywana ocena semestralna lub roczna.

Uczeń może ubiegać się o wyższą niż przewidywana ocena semestralna lub roczna na zasadach określonych w Szkolnym Systemie Oceniania

IX. Egzaminy poprawkowe i klasyfikacyjne

Egzamin poprawkowy (klasyfikacyjny) przeprowadzany jest w dwóch częściach:

Część pisemna trwa 45 minut:

- Na egzaminie poprawkowym zawiera zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności wyłącznie na ocenę dopuszczającą. Aby ją uzyskać uczeń musi otrzymać co najmniej 80% punktów możliwych do uzyskania.
- Na egzaminie klasyfikacyjnym zestaw zawiera zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności na wszystkie oceny.

Część ustna zawiera zestaw trzech pytań dostosowanych do oceny uzyskanej z części pisemnej

Ocena z egzaminu poprawkowego (klasyfikacyjnego) ustalana jest na podstawie wyników ucznia w obydwu częściach egzaminu.

X. Dostosowanie Przedmiotowego Systemu Oceniania z biologii do możliwości uczniów ze specyficznymi wymaganiami edukacyjnymi.

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcje zastosowane zostają zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

Rodzaje dysfunkcji:

- Dysgrafia

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści.

Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej będą ogólnie takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne (np jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytac ustnie z tego zakresu materiału). Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze.

- Dysleksja

Dostosowanie wymagań w zakresie formy:

Stosuje się krótkie i proste polecenia, głośne czytanie poleceń zadań, objaśnianie dłuższych poleceń.

- Inne rodzaje dysfunkcji

Stosuje się ocenianie zgodnie ze wskazaniami poradni.

- Uczeń ze sprawnością intelektualną niższą od przeciętnej

Dostosowanie obejmuje zarówno formy, jak i treści wymagań.

Obniżeniu podlegają wymagania, które obejmują wiadomości i umiejętności określone podstawą programową.

Na zajęciach stosuje się metody ułatwiające opanowanie materiału.

Formy mogą obejmować między innymi:

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
- pozostawianie większej ilości czasu na jego utrwalenie
- podawanie poleceń w prostszej formie,
- unikanie trudnych czy bardzo abstrakcyjnych pojęć
- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych
- wolniejsze tempo pracy
- indywidualne i odrębne instruowanie uczniów

opracowanie:
Anna Zawieja